

Com fer que 43.969 persones facin la recollida selectiva de residus??

Jaume Enciso - Centre per a la Sostenibilitat

L'any 2008 la comunitat universitària veurem una millora del model de gestió de residus enfocat a incrementar la recollida selectiva de paper/cartró, envasos i matèria orgànica, i disminuir la recollida de la fracció de resta o rebuig. Aquest model s'adhereix al marc normatiu en matèria de residus que s'ha aprovat recentment al Parlament de Catalunya en un entorn de generació de residus creixent; l'any 2012 generarem per habitant i dia un 4% més respecte al 2008 (de 1,62 a 1,68 Kg/hab i dia), amb un increment per tota Catalunya del 8% (a causa també de l'increment de població).

Fins a finals de juny, s'ha aconseguit desplegar aquest model al **56,8% de les 43.969 persones que conformen la UPC**, en un total de 29 edificis del Campus Nord, Campus Sud, Nàutica, Baix Llobregat, Manresa i Vilanova. Això ha permès eliminar un total de 301 papereres de rebuig i la ubicació d'un total de 491 papereres de paper/cartró, 83 d'envasos i 20 de matèria orgànica. Hem passat d'un model on el 81,04% de les papereres eren de rebuig, a un repartiment molt més proporcionat, amb 70,02% de fracció rebuig (negres), 24,79% de paper/cartró (blaves), 4,19% d'envasos (grogues) i 1,01% de matèria orgànica.

Aquest model ha estat acceptat de forma molt positiva per la comunitat universitària allà on s'ha implantat. Hi ha moltes persones/unitats/càrrecs que han afavorit aquest model, han actuat com a **catalitzadors** del procés i han apostat per una universitat més 'normalitzada', on actuacions de recollida selectiva que ja es duen a terme a casa o al barri, es facin a l'entorn acadèmic. Hem de valorar la feina feta per a tots aquells que han participat d'una manera o altra en el procés, han fet una feina molt persistent, lluitar contra la resistència al canvi.

No tot és vent a favor, les principals **barreres** trobades en el desplegament han estat l'absència d'un model únic de recollida arreu de la UPC, ja que alguns centres partien de situacions molt favorables (amb papereres específiques per paper/cartró i fins i tot envasos), i d'altres en canvi, no comptaven pràcticament amb cap paperera específica. D'altra banda, el disseny dels edificis i la distribució dels espais no ha tingut en compte les necessitats actuals de la recollida selectiva de residus. Ens trobem edificis antics, amb pocs o cap espai dedicats a la gestió (sigui de residus o de neteja, etc.) En la vessant més humana del procés, ens trobem com el servei de recollida selectiva es percep com un servei de neteja, al que se li ha afegit la recollida selectiva. Hem d'unificar el discurs i promoure un servei integral de neteja i recollida selectiva amb igual pes per totes dues tasques. Per últim, hem de superar la barrera psicològica que equipara un lloc de treball amb una paperera de fracció resta sota la taula, i aplicar un model on compartim papereres de resta, d'igual forma que compartim les de paper, envasos i matèria orgànica. Aquest procés de compartir elements de l'oficina ja s'ha implantat amb molt èxit amb altres elements d'oficina, com els equips d'impressió.

Per últim, hem de tenir en compte que les taxes municipals associades a cada Kg de rebuig que aboquem als contenidors tenen un cost 58 vegades superior al de un Kg de paper o

d'envasos (cas de Barcelona ciutat). També per criteris econòmics, hem de racionalitzar el nombre de papereres i apropar els contenidors de colors blau i groc a l'usuari, i allunyar el negre. Que no desaparegui! Però que no sigui el que tenim més proper, més còmode!

Estem en un procés de canvi petit però necessari, i us animem a reduir, reutilitzar, reciclar.....i també, a **repensar els residus**!! Hem de dissenyar la nostra activitat tenint en compte no només l'entrada i processament de materials i recursos, sinó també la sortida com a productes i/o residus.